

Audrey Magee va néixer a Irlanda. Va estudiar francès i alemany i, després de fer un màster en periodisme, durant dotze anys va treballar per a diversos mitjans com *The Times*, *The Irish Times*, *The Observer* i *The Guardian*. La seva primera novel·la, *The undertaking* (2014), va ser finalista d'uns quants premis, com el Women's Prize for Fiction i els Irish Book Awards, i candidata dels Dublin Literary Award i el Walter Scott Prize for Historical Fiction; s'ha traduït a una desena de llengües i se n'està fent una pel·lícula. *La colònia* és la seva primera obra publicada en català i el 2022 va ser candidata del Premi Booker.

Josefina Caball i Guerrero és solsonina amb arrels manresanes; des del 1987 es dedica a la traducció, activitat que ha compaginat amb la docència. Ha traduït assaig, memòries, novel·la i literatura juvenil d'autors com Ngũgĩ wa Thiong'o, Vivian Gornick, George Steiner, Behrouz Boochani, Jesmyn Ward, Eudora Welty, Don DeLillo, Richard Ford, Lucia Berlin, Neil Gaiman, Charles i Mary Lamb, Alice Walker, Alasdair Gray, Anna Burns i Hernán Díaz.

The Times – «Quin alleujament trobar una novel·la que tracti el lector com un adult, que sigui fresca sense seguir modes literàries, provocativa però no esperpèntica, idiosincràtica però totalment gratificant, des de l'originalitat estranya de les primeres pàgines fins al final.»

The Guardian – «La prosa de Magee és sempre lluminosa, emocionant i penetrant, de vegades davalla per fileres verticals de paràgrafs d'una sola paraula, de vegades es recrea en els detalls d'un conill esventrat o en l'olor del blau de Prússia, i tot i així sempre es queda lleugerament al marge.»

The New York Times – «Magee se submergeix en les vides interiors dels personatges, que tenen molt a dir-se sobre les lluites de poder que tenen lloc davant seu, fins i tot si, quan no estan sols, acostumen a quedar-se en silenci.»

The Seattle Times – «Magee explora hàbilment com a l'illa es desintegren les velles certeses i els plans organitzats a consciència. Amb una prosa feta de retalls, l'autora teixeix una novel·la suggerent i plena de vida sobre la llengua, l'art, el colonialisme i els Troubles.»

Kirkus Reviews – «El camí que traça Magee és, alhora, delicat i implacable. Una història amb moltes capes, forjada amb elegància i amb la lucidesa d'una paràbola.»

Audrey Magee

La colònia

Traducció de l'anglès de Josefina Caball

ANTÍPODA, 83

EDICIONS DEL PERISCOPI

Títol original: *The colony*

© Audrey Magee, 2022

Primera edició: maig del 2024

© de la traducció: Josefina Caball, 2024

© de la il·lustració de coberta: Jack Smyth

© de la fotografia de l'autora: Phelia Baruh, 2024

© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SLU, 2024

Publicat per Edicions del Periscopi SLU

info@periscopi.cat | Web: www.periscopi.cat

Facebook: www.facebook.com/Periscopi

Twitter / X: twitter.com/Ed_Periscopi

Instagram: [@edicions_del_periscopi](https://www.instagram.com/edicions_del_periscopi)

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola

Maquetació: Tono Cristòfol

Correcció: Miquel Saumell Santa Eugènia, Òscar Lozano i Núria Saurina Eudaldo

Disseny de la col·lecció i interiors: Tono Cristòfol

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de noranta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro.

Dipòsit legal: B 5673-2024

ISBN: 978-84-19332-65-3

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

Aquest llibre ha comptat amb l'ajuda de Literature Ireland.

 **LITERATURE
IRELAND**
Promoting and Translating Irish Writing

En record de John Magee

Les veritats són il·lusions que s'ha oblidat
que ho són.

FRIEDRICH NIETZSCHE, *Sobre veritat
i mentida en sentit extramoral* (traducció
de Josep-Maria Terricabras)

En Lloyd va atansar el cavallet al barquer passant-lo per sobre de la paret del moll cap al mar.

El tens?

Sí, ja el tinc, senyor Lloyd.

Duia els pinzells i les pintures dins d'una caixa de caoba embolicada amb unes quantes capes de plàstic blanc i gruixut. En Lloyd va empènyer la caixa fins a la vora del moll.

Això pesa, va dir.

Va bé, senyor Lloyd. Passi-m'ho.

En Lloyd es va agenollar sobre el formigó i va fer baixar la caixa paret avall cap al barquer notant com el plàstic blanc li lliscava sota els dits.

Em rellicsa, va dir.

Deixi-la anar, senyor Lloyd.

Es va posar a la gatzoneta i va observar com el barquer ficava la caixa i el cavallet sota el seient de la proa i els lligava amb una corda d'un blau cridaner.

No es mouran?

Tot va bé, senyor Lloyd.

Espero que no es belluguin.

Com he dit, tot va bé.

En Lloyd es va alçar i es va espolsar els pantalons. El barquer va aixecar el braç i li va oferir la mà.

Així doncs, només vostè, senyor Lloyd, sir.

En Lloyd va fer que sí amb el cap. Va passar la motxilla de lona al barquer i, amb cautela, va posar un peu a l'escala que hi havia clavada al moll mig enrunat.

Giri's, senyor Lloyd. D'esquena a mi.

En Lloyd va mirar aquella barca petita i el mar. Va dubtar. Paralitzat.

Tot va bé, senyor Lloyd.

En Lloyd es va girar i va moure la cama dreta buscant el primer graó darrere seu, aferrant-se amb les mans al metall rovellat, amb la cama penjada en l'aire i els ulls ben tancats per no veure les possibilitats

de rascar-me la pell

tallar-me els dits

encetar-me les mans

de relliscar

als graons

coberts d'algues i llot

de caure

caure al mar

Té el graó a sota, senyor Lloyd.

No el trobo.

Relaxi el genoll, senyor Lloyd. Estiri la cama.

No puc.

Tot va bé.

Va relaxar el genoll i va trobar el graó. Va fer una pausa sense deixar d'aferrar-se a l'escala.

Només queden dos graons, senyor Lloyd.

En Lloyd va fer baixar les mans per l'escala, després les cames. Es va aturar al tercer graó. Va mirar cap avall, el buit entre els peus i la barca.

No hi arribo.

Estiri la cama, senyor Lloyd.

En Lloyd va negar amb el cap, amb el cos. Va tornar a mirar cap avall, la motxilla, el cavallet, la caixa de les pintures a punt per travessar el mar en un currach, una barca feta a mà. Va deixar caure la cama dreta, després l'esquerra ben aferrat encara a l'escala.

autoretrat I: caient

autoretrat II: ofegant-me

autoretrat III: desapareixent

autoretrat IV: sota l'aigua

autoretrat V: el desaparegut

Deixi's anar, senyor Lloyd.

No puc.

Tot va bé.

En Lloyd va anar a parar dins la barca amb un cop fort, cosa que va decantar-la cap a un costat; els pantalons, les botes i els mitjons li van quedar ben xops i l'aigua se li filtrava entre els dits dels peus mentre el barquer movia frenèticament la cama dreta per compensar el remolí d'aigua que els envestia, fins que el currach va recobrar l'equilibri. El barquer es va inclinar i va posar-se les mans sobre els genolls. Li costava de respirar.

Tinc els peus molls.

Té sort que només siguin els peus, senyor Lloyd.

El barquer va assenyalar la popa.

Segui aquí, senyor Lloyd.

Tinc els peus ben molls.

El barquer va recobrar l'alè.

És normal quan vas amb barca, senyor Lloyd.

En Lloyd va anar a la part posterior de la barca arrossegant els peus, i va agafar les mans plenes de durícies del barquer per girar-se i asseure's al tauló estret i esquerdillat.

No m'agrada gens sentir-me els peus molls, va dir.

Va allargar les mans cap al barquer.

Ara em pots donar la motxilla. Gràcies.

El barquer li va passar la motxilla i en Lloyd se la va posar a la falda, apartada de l'aigua que encara s'entollava al cul de la barca.

No em sabrà greu, si canvia d'idea, senyor Lloyd. I no l'hi cobraré. No pas tot, si més no.

Continuaré tal com hem dit, gràcies.

Ja no es fa gaire, travessar així.

Ja ho veig.

I pot ser una travessa dura.

Ja ho he llegit.

Més dura que cap altra.

Gràcies. No em passarà res.

En Lloyd es va cordar l'impermeable i es va calar bé la gorra de tweed; els tons verds i marrons ben combinats amb la roba que portava.

autoretrat: preparant-me per a la travessa

Va acostar les mans a les cames i es va fer saltar les gotes dels pantalons, dels mitjons i dels cordons de les botes.

S'hi quedarà gaire temps, senyor Lloyd?

Tot l'estiu.

En tindrà prou i de sobres.

En Lloyd es va redreçar la motxilla a la falda.

Estic preparat, va dir.
Va bé.
No ens en anem?
D'aquí una estona.
Quanta estona?
No gaire.
Però se'ns farà fosc.
El barquer va riure.
Som al juny, senyor Lloyd.
I què?
Encara queda molta claror.
Quin temps farà?
El barquer va mirar el cel.
Un dia calmat, gràcies a Déu.
Però això podria canviar.
Sí, senyor Lloyd.
Canviarà?
Sí, ja ho crec, senyor Lloyd.
Per tant ens en hauríem d'anar ara. Abans no canviï.
Encara no, senyor Lloyd.
En Lloyd va fer un sospir. Va tancar els ulls i va alçar la cara cap al sol, sorprès de la calidesa que desprenia, perquè es pensava que allà només hi trobaria el fred i la pluja del nord. Va amagar-se d'aquella escalfor uns quants minuts i va tornar a obrir els ulls. El barquer encara s'estava dret mirant cap a terra ferma, i el cos se li movia al ritme de l'aigua que llepava suaument la paret del moll. En Lloyd va deixar anar un altre sospir.
Crec de debò que ens en hauríem d'anar, va dir.
Encara no, senyor Lloyd.
Tinc moltes ganes d'arribar a lloc. D'instal·lar-m'hi.

Encara és d'hora, senyor Lloyd.

El barquer es va ficar la mà a l'interior de la jaqueta i en va treure un cigarret. En va arrencar el filtre i el va llençar al mar.

Potser s'ho menjarà un peix, això, va dir en Lloyd.

Potser sí.

No és bo per als peixos.

El barquer va arronsar les espatlles.

Una altra vegada ho tindrè en compte.

En Lloyd va tancar els ulls, però de seguida els va tornar a obrir.

Vull que ens en anem, va dir.

Encara no, senyor Lloyd.

He pagat molts diners, va insistir.

Sí, és veritat, senyor Lloyd, i l'hi agraeixo.

I m'agradaria que ens en anéssim ara.

Ho entenc.

Doncs anem.

Ja li he dit que encara no, senyor Lloyd.

Per què no? Ja estic a punt.

El barquer va fer una bona pipada. En Lloyd va deixar anar un sospir traient l'aire entre els llavis, va donar uns cops a la barca i va clavar els talons i els dits de les mans a la carcassa de fusta revestida de lona enquitranada.

La vas construir tu, la barca?, va preguntar.

Sí.

Vas tardar gaire temps?

Sí.

Quant?

Prou temps.

autoretrat: conversa amb el barquer

En Lloyd va treure un bloc de dibuix petit i un llapis d'una butxaca lateral de la motxilla; va obrir-lo per un full en blanc i es va posar a dibuixar el moll, rabassut i poc elegant però amb tot de percebes incrustats i algues que brillaven sota el sol, les closques i els filaments verdosos encara molls de la marea del matí. Va dibuixar el cap que anava de l'embarcador fins a la barca, i quan començava a esbossar la carcassa del currach, el barquer va dir:

Ja el tenim aquí. El que esperàvem.

En Lloyd va alçar la vista.

Qui?

En Francis Gillan.

Qui és?

El barquer va llençar l'últim cigarret que li quedava al mar. Tot seguit, va ajuntar les mans fent cassoleta, va bufar-hi i se les va fregar.

Hi ha un bon tros, senyor Lloyd.

I què?

Que no puc remar tot sol.

Ho hauries d'haver dit.

L'hi dic ara, senyor Lloyd.

En Francis va saltar de l'escala al currach i va anar a parar al fons de la barca amb lleugeresa, sense que l'aigua gairebé ni es mogués.

En Lloyd va sospirar

moviments

segurs

elegants

ben diferents dels meus

Va saludar en Francis amb el cap.

Hola, va dir.

En Francis va estirar la corda de l'anella de la paret.

Dia is Muire dhuit, va respondre.

El primer barquer va riure.

Ell res d'anglès, va dir. Si més no, aquest matí.

Els barquers van aixecar uns pals llargs i prims, un a cada mà.

Ara ens en anirem, va dir el primer barquer.

En Lloyd va desar el bloc de dibuix i el llapis a la butxaca de la motxilla.

Per fi, va dir.

Els barquers van enfonsar els pals a l'aigua.

Són rems, això?

Sí, senyor Lloyd.

No tenen pala.

N'hi ha que sí. N'hi ha que no.

No us fan falta?

Si arribem a lloc, no.

Els homes van agafar impuls empenyent contra la paret, i en Lloyd es va aferrar als costats de la barca, clavant els dits en la lona enquitranada, en la fragilitat rústica d'una barca feta a mà que s'anava endinsant en l'oceà Atlàntic, en el desconegut, en l'ignot

no en

rius vorejats de desmais

ordres de timoner

espatlles musculoses, pell colrada

ulleres de sol, gorres i comptar

això no

el conegut

no

Van avançar cap a la bocana, deixant enrere petites bar-

ques de ròssec i de rem sense forabord. El primer barquer va assenyalar una embarcació que era més petita que les barques de ròssec però més grossa que el currach.

En aquella hi anirà el seu equipatge, va dir.

En Lloyd va assentir amb el cap.

També hi pugen els altres visitants per travessar.

N'hi ha gaires, de visitants?

No.

Millor.

En aquella barca hi aniria més bé, senyor Lloyd.

En Lloyd va tancar els ulls per no veure el barquer. Els va tornar a obrir.

Ja estic bé en aquesta.

La gran és més segura, senyor Lloyd. Té motor i veles.

Ja estic bé.

Com vulgui, senyor Lloyd, sir.

Van sortir del port, passant per davant de roques ennegrides i ben allisades per l'embat de les ones, plenes de gavines que descansaven a la superfície molla d'aigua estancada i que els van mirar fixament quan van passar remant.

autoretrat: amb gavines i roques

autoretrat: amb barquers, gavines i roques

Quanta estona tardarem?

Tres o quatre hores. Depèn.

Són deu milles, oi?

Nou. L'altra barca que tinc hi tarda poc més d'una hora.

M'agrada aquesta barca. Va més arran de l'aigua.

El barquer impulsava el currach amb els remes.

Està bé.

En Lloyd es va inclinar a un costat i va deixar caure la mà al mar, obrint els dits per rasclar l'aigua.

autoretrat: convertint-me en un illenc

autoretrat: esdevenint un més de l'illa

Es va fregar la mà gelada sobre els pantalons. Va aixecar la motxilla i la va deixar vora seu.

Això és perillós, va dir el barquer.

No passarà res, va dir en Lloyd.

Es va repenjar sobre la motxilla i va moure els dits com si dibuixés els barquers mentre remaven

homes menuts

homes prims

malucs, espatlles, esquena

airosos

sobre cames ben ancorades

Aquesta barca té una forma diferent de les del meu llibre.

Barques diferents per a llocs diferents, senyor Lloyd.

Aquesta sembla més fonda.

Barques més fondes per a aigües més fondes. Les barques planes van bé per a les illes que són a prop de terra ferma.

No per a aquesta?

No, massa lluny.

És segura?

Aquesta barca?

Sí.

El barquer va arronsar les espatlles.

És una mica tard per preguntar.

En Lloyd va riure.

Suposo que sí.

autoretrat: esdevenint un més de l'illa amb els homes illencs

I s'hi fan vies d'aigua?

Sí, senyor Lloyd.

A la teulada del garatge de casa, que té una capa de quitrà, sempre s'hi fan goteres, va dir en Lloyd.

Això passa sovint, amb el quitrà.

I en aquesta barca també?

La vaig adobar fa poc.

I s'enfonsen?

Oh, i tant!

Aquesta s'ha enfonsat mai?

El barquer va negar movent el cap a poc a poc.

Bé que hi som ara, senyor Lloyd.

Sí, suposo que té raó.

En Lloyd va estirar la mà darrere seu i va tornar a treure el bloc de dibuix i el llapis de la motxilla. Va mirar el cel i es va posar a dibuixar gavines

que voltaven i giravoltaven

planaven i es decantaven

pel

blau serè

sèrie de l'illa: vista des de la barca I

Llavors va mirar el vaivé

de les ones cap a la platja

cap a les roques, cap a terra ferma

el vaivé des del

blau enrivetat de blanc

fins al

gris enrivetat de verd

sèrie de l'illa: vista des de la barca II

Des de l'aigua es va enlairar un ocell vora seu

plomes negres

esquitxades de blanc

potes vermelles

lluents

una oscil·lant encara

sèrie de l'illa: vista des de la barca III

Va tancar el bloc de dibuix.

Això era un fraret?

Un somorgollaire, senyor Lloyd. Un de negre.

Sembla un fraret.

A vostè l'hi sembla?

Tinc moltes ganes de veure un fraret.

Potser en veurà, senyor Lloyd. Si es queda prou temps.

Quant de temps?

Un mes, pel cap baix.

A l'equipatge en Lloyd hi duia un llibre d'ocells, una guia amb fotografies, mesures, noms, cants, coloració d'hivern i d'estiu, informació sobre la reproducció, alimentació, detalls sobre els ocells que baixen en picat al mar per pescar, els que volen arran de l'aigua, els que es capbussen a l'aigua; detalls per diferenciar els xatracs de les gavines i els corbs marins grossos dels corbs marins emplomallats, detalls que l'ajudarien a dibuixar-los i a pintar-los, a fer-los harmonitzar en un paisatge marí o terrestre

plasmar-los

tal com són de mena

I hi ha foques aquí?

En aquesta banda, de tant en tant alguna, però n'hi ha una colònia a l'illa.

Uns animals meravellosos.

Ronquen de mala manera.

Ah sí?

Fan un soroll espantós.

La barca va fer un bot cap endavant, i del sotrac en Lloyd va precipitar-se cap als genolls del barquer i la motxilla se li va clavar a l'esquena. Es va redreçar, es va tornar a posar la motxilla a la falda i va guardar el bloc de dibuix i el llapis ben endins de la butxaca. Una onada forta el va envestir al cap i a la cara. El barquer li va dir cridant:

Agafi's fort.

En Lloyd va introduir els peus entre les quadernes i va clavar les mans als costats. Va respondre també cridant:

Ja ho deia, que havíem d'anar-nos-en abans.

El barquer va dir bramant:

Això és l'Atlàntic, senyor Lloyd. Amb currach.

Les onades escometien la barca per l'esquerra, després per la dreta, i feien anar en Lloyd d'un costat a l'altre, el feien botar, caure, rodolar, mentre ell estrebava el coll i l'esquena.

S'hi acostumarà, senyor Lloyd.

En Lloyd va enfonsar encara més les mans i els peus dins la barca.

No m'hi vull acostumar.

Podem tornar a terra, senyor Lloyd.

No, no. Continuem!

Estaria més còmode a la barca gran.

Ho vull fer així.

Entesos, senyor Lloyd. Vostè mana.

En Lloyd observava els dos homes mentre remaven d'una onada a l'altra.

sèrie de l'illa: els barquers I

força

fibrosa i àgil

en una barca plana

sèrie de l'illa: els barquers II

mans tacades pel sol

bastons prims

pegant a l'oceà

sèrie de l'illa: els barquers III

inclinats cap endavant

després cap enrere

endavant i endarrere

sèrie de l'illa: els barquers IV

mirada

clavada al mar

fins a l'infinit

Va tancar els ulls.

Val més que obri els ulls, senyor Lloyd.

Ell va fer que no amb el cap.

No pas.

Com vulgui, senyor Lloyd.

Es va treure la gorra, que era ben nova, es va inclinar per sobre la borda i va vomitar. Es va fregar la boca i la barbeta amb la màniga de la jaqueta, també nova. Van venir les gavines i van devorar el que havia tret de dins, barallant-se ara i adés amb els becs.

Són unes bèsties fastigoses, va dir.

No són llepafils, va dir el barquer.

En Lloyd va tornar a tancar els ulls.

Falta gaire estona?

Acabem de sortir, senyor Lloyd.

Sí, és clar.

Com li he dit abans, senyor Lloyd, podem girar cua, si vol.

No. Estic bé.

Es va deixar anar a la popa.
 No m'agraden gens les barques. No m'han agradat mai.
 Ho hauria d'haver pensat abans, això, senyor Lloyd.
 En Lloyd va tornar a vomitar. Les gavines s'hi van tornar a llançar de cap.
 No em pensava que el mar estaria tan esvalotat, va dir.
 Avui hi ha calma, senyor Lloyd. Una mica de vent a l'aigua, res més.
 Doncs sembla pitjor.
 L'hi sembla perquè va amb currach.
 Un cop d'aigua es va estavellar sobre la proa, sobre la caixa de les pintures.
 Estan fora de perill, les pintures?
 Tant com ho estem nosaltres, senyor Lloyd.
 Això em tranquil·litza.
autoretrat: a mar
 M'agradaria que cantéssiu, va dir.
 No cantem, nosaltres, senyor Lloyd.
 Però necessito alguna cosa per distreure'm. Comptar o cantar.
 No pas en aquesta barca.
 Vaig llegir en un llibre que sempre canteu mentre remeu.
 No devia ser un llibre gaire bo, oi, senyor Lloyd?
 Doncs és per aquest llibre que he vingut.
 El barquer va mirar més enllà d'en Lloyd, en la direcció de la terra que deixaven enrere.
 Li convé un llibre més bo, senyor Lloyd.
 Això sembla.
 En Lloyd va mirar al voltant, la gran extensió d'aigua.
 I com saps per on has d'anar?
 Pot ser molt difícil quan hi ha boira.

I si de sobte baixa la boira?
Haurem begut oli.
I qui ho sabrà?
El barquer va arronsar les espatlles.
Veuran que no som a casa per al te.
I ja està?
I ja està.
autoretrat: ofegant-me I
onades coronades de blancor
engoleixen la barca
autoretrat: ofegant-me II
aigua freda i salada
que entra en les pintures
en la carn
autoretrat: ofegant-me III
i dilueix la pintura
esbocina la carn
autoretrat: ofegant-me IV
restes flotants de
gris bru
roig groc
blau verd
Quanta estona més?
Falta una mica, encara, senyor Lloyd.